

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția, Joia și Sâmbata.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 45
Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegraful Român”, strada Măcelarilor Nr. 34.
Epistolele nefrancate se refuză. Articollii nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 14 fl., — de două ori 24 fl., — de trei ori 30 fl. rëndul cu litere garmond

Alegerea de la Dobra.

Sibiu, 10 Iunie n.

Alegerea de deputat la dieta țerii, făcută Sâmbătă în cercul electoral al *Dobrei*, s'a terminat cu învingerea candidatului național român. La orele 7 séra dl Dr. *Aurel Vlad* a fost declarat ales, spre nespusa bucurie a celor-țe s'au fost grupat în jurul seu, și i-s'a imanuat credenționalul, cu care și poate face acum intrarea în parlament.

Avem deci deputat național și noi în dieta țerii. Adevărat, că numai unul, dar' vorba celor din regatul român: *cei mulți înainte!* În sfârșit, cam așa s'a format și partidul poporal, astăzi cu rol destul de frumos în parlament. Tot la o alegere de întregire, și tot numai cu un deputat, cu un biet preot, mai mult slovac de cât magiar, și-a făcut intrarea în parlament, pentru-că la următoarele alegeri generale se scotă din urnă șeptesprezece mandate, ear' astăzi se numere vre-o treizeci de deputați, energici și activi.

Dar' cu *ce va fi*, se nu ne batem capul. Inceputul e făcut și la noi, și cu acest început, bine succes, o mare parte a cercurilor românești e foarte mulțamită. Nu îndrăsnim să zicem, că *tote* cercurile românești, pentru-că mai sunt mulți și de aceia, cari consideră de mare crimă națională abandonarea terenului de pasivitate, și mai ales abandonarea primului punct din programul național: *autonomia Transilvaniei*, care, după părerea lor, a fost esența, simburile politice naționale a Românilor din Ardeal, — dar' aceste cercuri, așa credem, că din zi în zi tot mai înguste se fac, pentru-ca cu timpul se dispară cu desăvârșire.

Al cercului *Dobra* este meritul, că s'a făcut și la noi începutul, pentru care tocmai ziarul nostru a pledat mai mult și neconținut de la inaugurarea dualismului încoace.

Și era *necesar* acest început. Era necesar pentru a ne convinge, atât noi, cât și contrarii nostri politici, dacă întru adevăr poporul nostru de la țară e atât de corupt și atât de decăzut moralicește, în cât se nu mai asculte de conducătorii sei firești, ci ademeniți de promisiuni, de bani, de mâncări și beuturi, se mîrgă la urnă pentru a vota în contra intereselor sale, mînat de funcționarii publici, ori tras de punga grasă a candidatului?

Proba a prestat-o cercul *Dobra* cu strălucit succes. Cu frunze de stejar în pălărie, cu doine vesele pe buze și cu mîlaiul uscat în traistă, așa au stat, în plöie, ziua întrégă, ca tot atâtea sentinele credincioase pe lângă stindardul național 256 alegători din acest cerc, ferm decizi să scotă la biruință stindardul național și onörea națională.

Și biruitori au eșit din luptă, pentru-că insuflețiți erau de sfințenia cauzei.

Nu facem imputare nici celor 204 alegători (în mare parte tot Români), cari și-au dat votul pentru celalalt candidat, — dacă am ști, că și-l-au dat din convingere. I-am condamna însă în cazul că și-l-au dat pe bani, ori din alte interese particulare. Pentru-că, cum am mai spus într'un număr din urmă, de la activitatea noastră po-

litică în prima linie așteptăm *succese morale*, — îndreptarea obiceiurilor din trecut de a face alegătoriul român obiect de vîndare din votul seu, din dreptul seu cel mai frumos și mai scump pe care-l poate avé în stat constituțional.

Mai ales deci acest motiv ne face să ne bucurăm de bunul început făcut la *Dobra*. Mai avem apoi și alte ponderöse motive de a ne bucura, pe cari le vom espune pe rînd, cu alte ocațiuni. De astădată ținem să asigurăm acea parte a presei magiare, care la audirea rezultatului alegerii din *Dobra* a cădüt în accese de nervositate, că n'are nimeni motiv să se témă de activistii români și de deputații români cari vor mai intra în parlamentul ungar, pentru a ocupa loc lângă Dr. *Aurel Vlad*.

Nici dl *Vlad*, nici ceilalți bărbați români, cari vor mai fi aleși deputați *naționali* români, nu voesc stricăciunea nimînui, cu atât mai puțin a statului, care e și al nostru. Din contră, vrem să contribuim și noi, după puterile noastre, la fericirea și înaintarea, la țaria și bunăstarea statului comun. Vrem să arătăm — prin intrarea în parlament, — și să dovedim, că nu conspirăm în contra nimînui, nu lucrăm pe ascuns, ci pe față, la lumina zilei și conform intereselor patriei și ale nîmului.

Nu cu neîncredere deci, ci cu brațele deschise ar trebui să fim primiți în parlament!

Activitatea Românilor. Ziariul „*Bud. Hirlap*” e de părerea, că Români vor intra toți în activitate la proximele alegeri dietale, chiar și dacă acestea s'ar face înainte de expirarea sesiunii. Și crede că faptul acesta n'are să însemneze pierdere pentru Magiari, de cât numai într'atîta, că unele mandate vor trece din mîni magiare în mîni române; ci din contră, are să fie câștig pentru cauza magiară, fiind-că pasivitatea era o negațiune formală a vieții magiare de stat și constituționale, pe când activitatea e o *recunoștere* a ei. Intocmai cum o spuneam și noi în primul din numărul 56 al ziarului nostru!

Pentru catedrală. Cu deosebită plăcere comunicăm cetitorilor, că *Ilustritatea Sa domnul* Dr. Iosif Gall, mare proprietariu și membru în casa magnaților, a contribuit la fondul catedralei din Sibiu cu frumoasă sumă de 5000 coröne. *Încă o faptă nobilă la activul acestui vrednic și credincios fiu al bisericeii și națiunii noastre!*

De la Dobra. Alegerea de deputat a decurs Sâmbătă în cea mai perfectă ordine și în modul următoriu: Presidentul de alegere, dl *Simon Gábor*, a deschis actul de alegere la orele 9 dimineța. Candidați erau dl Dr. *Aurel Vlad*, dl Dr. *Farkas Béla* și dl Dr. *Aurel Muntean*. Întău a votat comuna *Dobra*, apoi celelalte comune din cerc. La amiază dl Dr. *Muntean* și-a retras candidatura, și au rămas numai ceilalți doi candidați. La orele șése au fost votat toate comunele. După o oră de așteptare se adună voturile și se constată, că Dr. *Aurel Vlad* a primit 256, Dr. *Farkas* 204. Presidentul proclamă deci ales pe dl Dr. *Vlad*, cu majoritate de 52 voturi.

Disolvarea dietei. Ziariul „*Alkotmány*” scrie, că prin cercurile guvernamentale se vorbește mult despre apropiata disolvare a dietei, ca singurul mijloc care ar pute pune capăt situației încurcate de astăzi. Disolvarea ar avé să urmeze în luna Iuliu, pentru-ca noile alegeri să se pötă face în August ori Septembrie, firește, conduse de un — *nou guvern*.

Ziaristii slavi din monarchia austro-ungară și-au ținut congresul anual în *Pilsen*, zilele trecute. Congresul a avut caracter pronunțat politic, ceea ce se vede din declarația făcută în sinul congresului, că în luptele Croaților, purtate în contra hegemoniei magiare, reprezentanții presei slave din Austro-Ungaria sunt solidari cu — *Croații*. Congresul a trimis împăratului și Regelui Francisc Iosif o adresă la Viena, de următorii cuprins: „Reprezentanții ziarelor slave trimit omagii monarchiei habsburgice și strigă din totă inima, Dumnezeu să țină („*Gott erhalte*”) pe M. Sa împăratul și regele Francisc Iosif I”.

Conferențele învățătorești.

Cercul Reghin—M.-Oșorheiu.

— 31 April v.

Conferența învățătorilor din cercul XV compus din protopresbiteratele Reghinului și M.-Oșorheului s'a ținut în *Reghinul-săseșc* la 23 și 24 April a. c. în localul școlei gr.-cat., neavînd alt local acomodat spre acest scop.

Comisariul consistorial, dl paroh Vasile *Duma*, constată, că sunt prezenți 24 învățători din aceste tracte, apoi ca oșpeți parochii: I. *Duma* din Săcal, Iac. *Stavilă* din Lueriu și învățătorul *George Maior* din Reghin, ca delegat al inspectorului reg. de școle. În urmă prin o vorbire acomodată timpului în care trăim deschide conferența învățătorilor din acest cerc pe anul 1903. Textul vorbirii e următoriu:

Stimați domni învățători! Prin cerculariul Preaveneratului consistoriu arhidiecezsan dto 2 Ianuarie a. c. nr. 2 școl., s'a dispus ținerea conferențelor învățătorești pentru anul 1903. Pentru cercul XV, compus din protopresbiteratele Reghinului și M.-Oșorheului, a fost numit comisariul consistorial dl asesor consistorial Dr. *Miron E. Cristea*, care însă avînd chiar în acest timp de îndeplinit o esmisiune neamănaveră, Escelenția Sa I. P. S. D. arhiepiscop și metropolit Ioan Metianu m'a numit pe mine comisariu consistorial pentru conducerea conferențelor învățătorești din acest cerc.

Este pentru mine acesta o misiune pe cât de onorifică pe atât de grea. Cu toate acestea, avînd încredere în dvöströ dlor învățători, că veți fi la înălțimea cuvenită în discuțiunile ce vor urma, că veți fi pîtrunși de iubirea colegială îndreptându-vé unul pe altul și nîsuind împreună întru aflarea celor mai bune căi la realizarea cu succes a chiamării sublime la care v'ați angajat, — sper, că voiți satisface așteptărilor superiorității noastre școlare.

Fraților învățători! Sunt acum doi ani de când avînd onorul a vé conduce conferențele, v'am sfătuit să munciți în continuu și să îndemnați cu vorba și cu exemplul viu tinerele odrasle ale nîmului nostru la muncă continuă, la muncă rațională (deviza vécului present), știut fiind, că numai acesta ne pöte susținé în lupta pentru esistență. Dați-mi acum voie, ca să-mi completez espunerile și să vé arăt, că ori-ce lucrare omenescă, fie aceea spirituală ori materială, numai atunci pöte

avé rezultatul bun, ori-ce muncă numai atunci va puté să-și serbeze triumful în lupta pentru esistență, când va fi pornită din isvorul cel nesecat al *credinței*, când va fi însoțită de povățuirea cea desinteresată a *iubirei* și când va fi îndreptată spre scopul cel neamăgitor al *speranței creștinești*. Cu un cuvînt, munca rațională armonică cu adevăratele principii ale religiunii noastre va conduce pe individ, ca și pe popöre, la adevărata lor destinațiune, la fericirea vremelnică și vecinică.

În vechime încă, pe când omenimea orbeca în acel caos al necunoșterii Dzeului celui viu, înțeleptul Plato a esprimit adevărul incontestabil: „Cine subminéză religiunea surupă fundamentul societății”. Istoria ne dă sute de dovești despre dreptatea acestui filosof vechiu. Nu avem lipsă a aduce exemple din istoria vechiă, căci avem destule astăzi înaintea ochilor. Pornirile de azi, contrare ordinii sociale, nu sunt öre și ele efectele subminării religiunii?

Astfel vedem în marea luptă pentru esistență de multe ori lucrări contrare preceptelor religiunii: înșelătorii, munca de subminare a tot ce e bun și frumos, încercări nefaste de a sdrobi ordinea publică, atentate la onörea și viața celor mai buni dintrö ömeni, cu un cuvînt, neconfesionalism și imoralitate pe töte căile, cari fac din tineri aventăți, în teorie socialisti, nihilisti și anarchisti, ear' în practica vieții Ravacholi și Lucheni și alte ființe nefericite. Este îngrozitor cum aceste idei nefericite se lătesc în töte părțile și cât de nesuficiente și neputincioase s'au dovedit măsurile luate din partea statelor împotriva lățirii și a nimicirii acestei böle atât de contagioase.

S'au stricat moravurile bune și în locul aceloră au intrat desertațiunile lumi acesteia, materialismul cu droia de păcate sociale, perđându-se prin acesta din inimile cetățenilor virtuțile creștinești și ceea-ce dau aceste, fericirile vremelnice și vecinice.

Vêdînd aceste fărădelegi ne vine întrebarea, öre ce a putut conduce omenimea de-o dată la atăta decădere morală? Nu este öre subminarea religiunii creștine cauza atător rele?

Din cele următöre ne vom convinge. Știm că în timpurile mai vechi în școlele mênite a da o cultură generală, religiunea forma începutul învățăturilor, căci „*frica Domnului este începutul înțelepciunii*”. Religiunea era apröpe unicul obiect de învățămînt, ear' celelalte obiecte se tractau numai întru cât serviau ca ajutöre pentru întărirea și sprijinirea învățăturilor religiöse. Prin aceasta în școlă și în societate religiunea creștină și reprezentantul acesteia, *biserica*, avea o mare influință. Numai acestei influințe are a mulțami omenimea ridicarea ei din barbaria la cultura și civilizația de azi. Cu timpul însă s'a detras și s'a redus din partea stăpînirii lumești acea influință binefăcătöre a bisericeii, ba unii cereau cu totă țaria activității lor, ca instituțiunile sociale să fie aședate pe ori-ce base, numai pe base bisericești *nu*. Umilirea bisericeii și neconfesionalitatea aprobată de stăpînirile lumești a slăbit mult influința binefăcătöre a religiunii creștine asupra societății, a slăbit credința în Dzeu.

Și acum, vêdînd acele stăpîniri consecințele triste, „bătîndu și pepturile se întorc” și zic „*a venit timpul, ca să ne gîndim la altă creștere a tinerimei*”, și-și dau acum totă sîlința a pune creșterea tinerimei earăși pe adevăratele base ale religiunii creștine.

(Va urma).

Din România.

Congresul profesorilor de limba română. Zilele trecute s'a ținut în Iași congresul profesorilor de limba română de pe teritoriul regatului român. Au fost de față șezeci profesori din totă țera, apoi ministrul de culte *Spiru Haret* și secretariul general al ministerului instrucțiunii *G. Adamescu*. Vorbirea de deschidere a rostit-o dl *I. Bian*, profesor universitar. I-a răspuns profesorul *Apostol Roman*, ear' în urmă a vorbit ministrul *Haret*, accentuând importanța consfătuirilor de felul acesta. Congresul a intrat apoi în deliberare asupra programului de muncă. De remarcat: vorbirea profesorului *Gârbea* (București), care a vorbit în chestiunea ortografiei, opinând, că ea nu aparține „Academiei”, ci trebuie lăsată pe seama profesorilor.

Congresul Ligei culturale, s'a ținut în sărbătorile Rusaliilor, în București. A fost deschis cu o vorbire rostită din partea preșidentului Ligii, dl *Petru Grădiștean*, s'au cetit apoi rapoartele îndatinate și s'a ales noul comitet. Participanți cam puțini, însușirea nu prea mare. Semnele timpului! Dl *Grădiștean* a accentuat în vorbirea de deschidere „desbinarea fraților ardeleni”, și necesitatea de a se uni, — ceea-ce dovedește, că dl *Grădiștean* crede, că suntem tot pe vremea disgustătoarelor certe dintră *Dr. Lucaci*, *Coroian* și *Dr. Rațiu*?! E rău informat dl *Grădiștean*.

Examenele

la seminariul „Andreian”.

Conferența corpului profesoral de la institutul nostru teologic-pedagogic, ținută la 29 April, a statorit pentru ținerea examenelor de încheierea anului școlar următoarea ordine:

I. Secțiunea teologică:

În 4 Iunie (st. v.): înainte de amiază *Pastorală și Liturgică* (cursul III), profesor *Dr. E. Roșca*; după amiază *Limba și literatura română* (cursul I), profesor *Dr. P. Șpan*.

În 5 Iunie: înainte de amiază *Dreptul canonic* (cursul III), profesor *Dr. E. Roșca*; după amiază *Omiletică*, profesor *I. Ghibu*.

În 6 Iunie: înainte de amiază *Didactică* (cursul II), profesor *Dr. P. Șpan*; după amiază *Isagogia* (cursul I), profesor *I. Ghibu*.

În 7 Iunie: înainte de amiază *Istoria bisericească* (cursul I), profesor *N. Vătășan*; după amiază *Economia* (cursul III), profesor *D. Comșa*.

În 9 Iunie: înainte de amiază *Dogmatică* (cursul II), profesor *Dr. P. Șpan*; după amiază *Musica vocală și instrumentală* (toți elevii), profesor *T. Popovici*.

În 10 Iunie: înainte de amiază *Pedagogia* (cursul III), profesor *Dr. P. Șpan*; după amiază *Introducerea în teologie* (cursul I), profesor *V. Păcală*.

În 11 Iunie: înainte de amiază *Psichologia* (cursul I), profesor *Dr. P. Șpan*; după amiază *Esegea* (cursul I), profesor *I. Ghibu*.

În 12 Iunie: înainte de amiază *Morală* (cursul II), profesor *V. Stan*; după amiază *Cântări bisericești* (cursul III), profesor *D. Cunțan*.

În 13—14 Iunie: conferență profesorală.

În 15 Iunie: serviciu divin și încheierea anului școlar.

În 16 Iunie: estradarea testimoniilor și absolutoriilor.

II. Secțiunea pedagogică:

În 4 Iunie: înainte de amiază *Limba magiară* (cursul I), profesor *N. Vătășan*; după amiază *Limba magiară* (cursul III), profesor *V. Stan*, și *Religiunea* (cursul II), profesor *I. Ghibu*.

În 5 Iunie: înainte de amiază *Religiunea* (cursul III), profesor *I. Ghibu*, și *Limba magiară* (cursul II), profesor *N. Vătășan*; după amiază *Limba română* (cursul I), profesor *V. Stan*.

În 6 Iunie: înainte de amiază *Didactică* (cursul II), profesor *Dr. P. Șpan*, și *Religiunea* (cursul I), profesor *I. Ghibu*; după amiază *Limba română* (cursul III), profesor *V. Stan*.

În 7 Iunie: înainte de amiază *Istoria și Constituția patriei* (cursul I), profesor *I. Ghibu*; după amiază *Economia* (cursul III), profesor *D. Comșa*, și *Limba română* (cursul II), profesor *V. Stan*.

În 9 Iunie: înainte de amiază *Aritmetica și Geometria* (cursul II), profesor *D. Comșa*, și *Zoologia* (cursul I), profesor *N. Vătășan*; după amiază *Musica vocală și instrumentală* (toți elevii), profesor *T. Popovici*.

În 10 Iunie: înainte de amiază *Pedagogia* (cursul III), profesor *V. Stan*, și *Aritmetica și Geometria* (cursul I), profesor *D. Comșa*; după amiază *Fizica și Chimia* (cursul III), profesor *D. Comșa*, și *Istoria universală* (cursul II), profesor *I. Ghibu*.

În 11 Iunie: înainte de amiază *Psichologia* (cursul I), profesor *Dr. P. Șpan*, și *Botanica* (cursul II), profesor *N. Vătășan*; după amiază *Istoria Pedagogiei* (cursul III) și *Gimnastica* (cursurile I—III), la ambele profesor *Dr. P. Șpan*.

În 12 Iunie: înainte de amiază *Geografia* (cursul I), profesor *D. Comșa*; după amiază *Cântări bisericești* (cursul III), profesor *D. Cunțan*, și *Geografia* (cursul II), profesor *D. Comșa*.

În 13 Iunie: înainte de amiază *Mineralogia* (cursul III), profesor *N. Vătășan*.

În 13 Iunie după amiază și în 14—16 Iunie, ca la secțiunea teologică.

Examenele se încep: înainte de amiază la 8 ore, ear' după amiază la 3 ore.

Revistă bisericească.

Sfințirea mănăstirii din Sinaia.

Luni, a doua zi de Rusalii s'a făcut sfințirea mănăstirii de la Sinaia, acum de nou reparată. Actul sfințirii l'a săvârșit *I. P. S. Sa* Metropolitul-Primat, în prezența *M. Sale* Regelui Carol, a Reginei Elisabeta, a principilor moștenitori de tron, ministrilor, dignitarilor țării și a unui public mare, venit din toate părțile țării. Biserica acasta e reconstruită în stilul bisericilor de pe vremea lui *Stefan*. Cel Mare. E provădută cu calorifer, venti-

lație și în parte cu lumină electrică. Ușile, stranele, tronurile regale, și tronul arhieresc sunt din marmură roșie. Pictura e de o frumusețe rară. În clopotniță sunt așezate patru clopote, dintră cari unul e donat de *M. Sa* Regele Carol. Are sunet foarte sonor. *M. Sa* Regina a contribuit la împodobirea bisericii cu o evanghelie ferecată, scrisă cu mâna proprie și provădută cu frumoșe miniaturi. Perdăua de la ușa împărătească e adevărat cap-de-operă în cusură de fir de aur pe catifea. Sfinții și diferitele tablouri biblice sunt făcute cu oleiu mat, pe fund de aur mosaicat. Modelele sunt aduse din muntele *Atos*. La intrarea în biserică sunt așezate, de-a dreapta portretele Regelui și al Metropolitului-Primat, la stânga al Reginei, al decedatei principese Maria, și al spătariului *Cantacuzino*.

De la sate.

Parastas în Cernatul-Săcelelor.

— 23 Maiu v.

Mercuri, 21 Maiu a. c. la sărbătorea marilor Impărați Constantin și Elena, s'a serbat primul parastas în biserică gr. or. cu Chramul Sfântului Nicolae din Cernatul-Săcelelor, pentru fericirea și odihna sufletelor răposaiților *Stroe* și *Stana Beloiu*, în memoria cărora un fiu demn al lor a lăsat pe mormântul părintesc cunună neperitoare, — donând acestei sfte biserici suma de 5000 lei noi, — care sumă se administrează de Venerabilul Consistoriu arhidiececan gr. or. din Sibiu sub numele de „*Fundațiunea Stroe și Stana Beloiu*”.

Acastă fundațiune va rămâne în vecii vecilor neatinsă și numai interesele se vor întrebuița din an în an în folosul acestei sfte biserici, ear' biserica în schimb, drept recunoștință va serba în tot anul un parastas la sărbătorea Impăraților Constantin și Elena pentru eternizarea memoriei sus citaților răposaiți.

Parastasul acesta prim s'a serbat cu mare solemnitate, împărțindu-se luminări la poporul numeros adunat în sfta biserică. După săvârșirea parastasului preotul *George Urdea* printr'un cuvânt ales a arătat poporului calitățile nobile cu cari au fost înzestrați de la Dzeu *Stroe* și *Stana Beloiu*, precum și toate însușirile frumoșe ale familiei *Beloești*. Reposații ca locuitori ai comunei Cernatu se numărau întră frunțașii bisericii și erau stăpâniți de cele mai frumoșe simțăminte morale și religioșe și purtau totdeauna în inima lor pe Dzeu, Căruia în totă viața i-au slujit dar' și Dzeu i-a ajutat, în toate întreprinderile lor și a înălțat capul lor.

Stroe Beloiu a răposat la anul 1846 lăsând pe soție-sa *Stana* în stare de veduvie fără nici un ajutor, împovărată cu creșterea a șese copii, toți mititei. Dînsa, rămasă în acasta stare, n'a disperat, ci basată pe adevărul sacru că „Unde e necasul mai mare, acolo e și Dzeu cu ajutorul său mai aproape”, — și a strîns copilașii pe lângă sine, a sădit

în inimile lor frica de Dzeu și cinstea de-a-și propeli, îmbărbătându-i spre fapte nobile, labóre și activitate cinstită. Apoi prin lucrul mânilor, prin muncă onestă și-a crescut copii dându-i la școală și astfel i-a ridicat pe toți la stare și demnitate alasă, formând din ei oameni de poziție înaltă și anume: unul e profesor, altul inginer, ear' ceilalți toți mari comercianți în România, tot atâția factori folositori societății omenești și nămului nostru românesc.

Unii dintră dîșii astăzi din averea ce li-a dăruit Dzeu zidesc școle, ajută săracii și fac fundațiune spre scopuri culturale, toate pentru eternizarea memoriei părinților lor, călăuziți fiind de cuvântul evanghelic: „Nu Vă adunați vouă comori pe pământ, unde moliile și rugina le strică și furii le sapă; ci vă adunați vouă comori în ceriu, unde nici moliile le mănâncă, nici rugina le strică și nici furii nu le sapă”.

Spre încheiere mai adaug că din casul acesta descris mai sus ar pute mulți oameni de ai noștri lua exemplu.

Ioan Oancea
învețătoriu.

Chestiuni școlare.

Programa

examenelor publice de la școla civilă de fete a „*Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român*” din Sibiu, la finea anului școlar 1902/1903.

Marți în 23 Iunie.

a) înainte de amiază:

de la 8—10 $\frac{1}{2}$ ore Religiunea cu elevele din toate clasele civile;

de la 10 $\frac{1}{2}$ —12 ore Limba franceză, cl. III și IV;

b) după amiază:

de la 3—6 ore clasa I civilă, din studiile: Limba română, Aritmetica și Limba magiară.

Mercuri în 24 Iunie.

a) înainte de amiază:

de la 8—12 ore clasa III civilă, din studiile: Limba română, Geografia, Limba magiară și Chimia;

b) după amiază:

de la 3—6 ore clasa II civilă, din studiile: Istoria universală și Geografia, Limba magiară și Limba română.

Joi în 25 Iunie.

a) înainte de amiază:

de la 8—12 ore clasa IV civilă, din studiile: Limba magiară, Aritmetica, Limba germană și Limba română.

Sâmbătă în 27 Iunie.

a) înainte de amiază:

de la 9—11 ore Musica instrumentală și vocală. Declamațiuni. Încheierea solemnă a anului școlar și distribuirea atestatelor.

Lucrurile de mână, de caligrafie și de semn, sunt expuse în decursul examenelor într'una din salele institutului.

Ôșpeții sunt bineveniți!

Direcțiunea.

FOIȘORĂ

Convorbiri de masă.

De *Carmen Sylva*.

(Urmare).

Mă bucura atât de mult când vedeam la Viena desdimețită că nimeni nu trecea pe lângă biserică frumoșă a capușinilor. Toți intrau pentru un moment și mulți se gândeau probabil la mult iubita împărăteasă, care dorme acolo jos atât de bine! Cine știe, dacă altfel s'ar fi gândit oamenii atâta la ea, dacă n'ar fi avut voe să intre în biserică!

Pădurea are un efect asemănător, mai mare încă, pentru că e mai nenijlocit și pentru-că nu e făcut de mână omenească. Dar' omul a încercat totuși să imiteze prin dom pădurea când anotimpul o înăsprește și frigul nu lasă să se ridice buna dispoziție, de-și pădurea la lumina lunii, pe zăpadă mare și pe jer nu lasă nimic de dorit în ce privește solemnitatea și de sigur întrece toate catedralele lumii. Chiar și lumina violetă a geamurilor colorate și a părților audite o redau pinii cu trunchiurile lor roșii și frunzișul lor negru.

În fie-care zi am văzut lumina violetă a păduricea de pini încunjurată de lumino-

sul frunziș al fagului, și am rămas cuprinsă de eylvie în lumina bisericească a lui Dumnezeu.

Arena de marmură cu tot faimosul panem et circenses, o combat cu atât mai mult, cu cât jocurile vremurilor trecute ne pot învăța, că se cer jocuri tot mai interesante, până când gustul surescitat nu mai pôte găsi satisfacție de cât în crușimi. Omenimea rămâne din nefericire aceeași, vecinic și pretutindeni, și de sigur că ar iscodi nouă crușimi, deore-ce persecuțiunile creștinilor nu mai sunt permise de cât la Constantinopol, fără ca creștinătatea să pôte obiecta ceva sau să se tragă spada.

De China mai bine să tăcem, dat fiind că au tăcut alții cari au fost acolo și cari roșesc pentru lumea civilizată!

Grădinile de flori ar fi de sigur splendide și ar bucura pe mulți, și caii buni ar fi o bogată resursă economică, cum a fost altă dată când totă lumea își cumpăra caii în România. Dar' ce-a trecut nu se mai întorce nici-odată, asta e o vechiă poveste! Creșterea cailor calicește astăzi cel mult pe aceia cari mai înainte își salvaseră puțină avere. Fiecare lucru are într'o țară vremea lui și nu pôte fi introdus din nou cu forță. Să însănețosești țara! Cum? A însănețosi uriașa con-

fluență de fluvii, basenul dintră Carpați și Marea-Năgră, pentru acasta ar trebui vre-o câteva mii de Herculi, canaluri ca în Lombardia, etc. Am adus odată un inginer italian și l'am întrebat dacă numărôșele noastre râuri n'ar pute fi canalisate. El zîmbi: „Da, numai nu trebuie uitat că Lombardiei i-a trebuit pentru acasta opt secolii”.

Am cugetat adese-ori la convorbirea noastră de masă de atunci, căci ea atinsese chestiunile ardetore sub forma unei glume.

Satele frumoșe răsar de la sine când le merge țeranilor bine. Ajunge să privești la domeniile Coronei de când le are în mână cel mai desinteresat dintră oameni, rarul, unicul nostru Calinderu. El mi a povestit radios de bucurie, că într'unul din satele noastre a găsit 50 de viței. Din nefericire închiderea frunțărilor face că la noi creșterea vitelor va dispăre în curând. Numai în Italia putem trimite vitele noastre, fiind că e drumul pe apă. Într'o zi neobositul bărbat a sosit într'unul din satele noastre și i-s'a spus că un vițel a murit eri, nu se știe din ce cauză. Imediat a dat ordin să se desgrôpe vita, a luat-o în trăsura sa și a pornit cu ea la București pentru-ca să fie examinată la institutul bacteriologic. Că la 30 grade Reaumur la umbră călătorește lângă Dunăre și la 20 grade frig în Moldova nordică, nu contéză la

omul acesta extraordinar! El găsește acasta foarte natural. Că ar fi voit mai bine să fie preșident al Curții de cassatie, mi-a trădat-o o singură dată la o convorbire la masă. Imi spunea că voește să fie înmormântat în uniforma de magistrat cu frumosul jabot de dantele! Asta a fost totul! Și când s'a inaugurat noul palat al justiției, el singur n'a apărut la serbare. Altmintrelea n'a tradat nicăiri și nici-odată nici măcar cu un singur cuvânt, că s'a sacrificat cu totul.

Se găsesc și în mica noastră țară suflători mari și putere nespūsă de sacrificii, dar' fiind că țara noastră e mică, oamenii ei cei mai de seamă nu capătă o reputație universală. Trebuie un cadru mare la un portret mare!

Da, convorbirile noastre la masa din Sinaia sunt adesea interesante, fiind-că zilnic avem alți ôșpeți și zilnic se discută alte interese. Rare-ori suntem mai puțini de cât 23 până la 24 persoane. Un adevărat caleidoscop!

Și Peleșul saltă deopotrivă de amabil și de vesel în calea tuturor! El e întotdeauna spiritual și zglobiu, vocea lui nu devine nici-odată tare, e însă în totdeauna pētrundătoare și armonică!

(Va urma).

Convocare.

Preanonații domni membri ai casei române din Cluj, cum și toți cei-ce datori sunt a se interesa de această instituție culturală românească, sunt invitați prin această *adunarea generală extraordinară*, ce se va ține *Duminecă în 14 Iunie n. a. c. la 3 ore p. m.* în localul societății.

Obiectele de pertractat :

1. Dimisia comitetului.
2. Alegerea noului comitet.
3. Discuțiune și propuneri cu privire la aflarea mijloacelor materiale necesare pentru susținerea casei.

Cluj, 8 Iunie n. 1903.

Vasilie Ranta-Buticescu Marcu Jantea
president ad hoc. secretariu ad hoc.

NOUTĂȚI

Serbătorile Rusaliilor în Sibiu s-au serbat cu obicinuita solemnitate, la toate bisericile române. Din cauza timpului ploios însă, în asistență de public mai puțin număr, de cât de altă dată. La biserica din suburbiiu Josefîn serviciul divin a fost oficiat, în prima zi, de protosințelul director seminarial Dr. Eusebiu R. Roșca, asistat de protopresbiterul asesor consistorial Moise Lazar și de presbiterul Petru Simion, paroh al bisericii din amintitul suburbiiu. Cântările liturgice le-a cântat, cu cunoscuta-i dexteritate și frumseță, corul mixt al profesorului T. Popovici.

† George Palade. Luni la orele 12 din zi, *George Palade*, fost ministru al României, pe când vorbira în orașul Bérhad, locul nașterii sale, la banchetul ce i-s-a dat în o grădină publică de acolo, a cădut la pământ, încetând imediat din viață. Ajutorul medicilor a fost fără folos. Vestea a produs adâncă emoțiune pretutindenea în țară printră aderenții partidului liberal, al cărui stâlp puternic era decedatul.

Impăratul Vilhelm — în Ungaria. La manevrele mari din anul acesta ale armatei noastre, cari se vor ține în jurul Lipovei, va asista și împăratul Vilhelm II. al Germaniei. A nume, pe la începutul toamnei împăratul va face vizită la Viena, de unde va veni apoi să asiste la manevre, luând cuartir în castelul contelui Zselénszky Róbert în Neudorf. Conform unei știri a lui „Alkotmány”, pentru primirea împăratului se și fac deja mari pregătiri în amintitul castel.

Sfințire de biserică în eparchia Aradului. Preasfinția Sa episcopul Ioan, al eparchiei Aradului, în ziua de Rusaliu a sfințit biserica nou zidită a comunei *Belint-Monostur*. În suita sa erau: protopresbiterii V. Beleş și G. Sêrbu, ieromonahul R. Ciorogariu, protodiaconul Dr. I. Suciu și candidatul la preoție Teodor Popovici, care în cursul sfinteit iurgii a fost hirotonit întru prebier.

Nou „Doctor juris”. Liviu Pandrea, din Lugoj, a fost promovat Sâmbetă, la universitatea din Cluj, doctor în științele juridice.

Kormos, osândit la pierderea oficiului. În anul trecut ajunsesse în concurs avocatul Szelle József din Arad și cu ocaziunea inventarisării averii lui s-au fost aflat câteva epistole primite de la judele de curie Kormos Adolf, cari arătau că judele intervenia în favorul cauzelor procesuale reprezentate de avocatul Szelle, îl informa despre stadiul atacerilor, primind pentru acest „serviciu” mită de la avocatul. Pe atunci descoperirea făcuse mare senzație. Kormos a fost pus sub cercetare disciplinară, ear' Luni (8 Iunie) consiliul suprem disciplinar, compus din 8 membri ai casei magnaților și din 7 jude de curie, l-a judecat la pierderea oficiului.

În zilele diaceiei gr. cat. a Lugojului. Serbarea aniversalului de 50 ani de la înființarea diaceiei gr. catolice a Lugojului va avea loc Duminecă (14 Iunie st. n.), în care scop comitetul arangiator al festivităților iubilare a distribuit deja invitațiile împreună cu programul festivităților, cari se vor începe deja în 13 Iunie.

Un episcop darnic. Cum cetim în ziarul „Alkotmány”, contele Carol Csáky, episcopul diaceiei rom. catolice a Vafului, a donat 200 000 corone pen ru susținerea școlilor rom. cat. elementare din Vaf, ear' fondului instruct al episcopiei a donat serviciul seu de masă (tarfurii, etc.) în valoare de 40.000 corone.

Nou avocat în Blaj. Dr. Laurențiu Nestor face cunoscut, că și-a deschis cancelarie advocațială în Blaj (strada tipografiei, casele primarului Ioan Ianza).

Examenul din Banabic. În 31 Maiu st. n. s'a ținut în Banabic (tractul Turda) examenul de încheierea anului școlar cu elevii școlii noastre confesionale de acolo, fiind presidat de protopresbiterul tractual Jovian Murășan, ear' ca oșpeți asistând la el întreg poporul din Banabic (bărbați și femei) și învățătorii delegați I. Tănăs (Agârbiciu) și I. Varga (Mueren). Examenul a durat de la ora 3 p. m. până la 7 $\frac{1}{2}$ sêra. Resultatul a fost foarte bun, ceea ce s'a și însemnat în cronica școlară prin protopresbiterul și preotul local I. Iliescu și învățătorii delegați. „Mulți din popor z'ceau, că examen ca acesta nu a mai fost în Banabic — zicea corresponsentul nostru învățătorul pensionat I. Moldovan — care constată, că pe când la începutul anului școlar poporul era așa de neîncredătoriu față cu învățătorul, acum, după ce s'a convins de zelul și hărnicia lui, stă se l' porțe pe palme”. Și cu tot dre, tul merită dl Ioan Manica, tinerul învățător din Banabic, recunoștință și considerație, deore-ce a face sporiu așa de frumos, având 116 elevi de toate zilele și 58 de repetiție, numai prin zel și hărnicie se pôte. „Dorim în reg poporul, ca și pe viitoru de-ar da bunul Dumnezeu să fie în mijlocul tinerimei noastre, care, după Dumnezeu avem destulă în comună, ear' comuna e curat românească”, — încheie corresponsentul.

† Nicolae Marinovits, comerciant în Reghin, a răposat Luni (8 Iunie st. n.) în etate de 56 ani. Inmormântarea i-s'a făcut azi (Mercuri) la 2 ore p. m. în cîmteriu bisericii gr. catoli e din Reghin.

Postul de medic în Vălcău. În legătură cu notița dată în numărul 55 (dto 26 Maiu st. n.) sub titlul „Un bun post de medic”, anunțăm că sub Nr. 2299 pretorial și cu termin până la 1 Iuliu st. n. e publicat deja concurs la postul de medic cereal în *Vălcău-unguresc* (cu sedul în Mănăsturul-unguresc, comitatul Cojocnei). Cercul e compus din comunele: Bedeciu, Deretea, Bica-română, Erdőfalva, Mănăsturul-român, Mănăsturul-unguresc, Vălcău-unguresc, Gălată, Călătele, Finciu, Bócs(?), Butene, Incel, Meregyó și Răchitel. Dotație 1000 cor. salariu, 400 cor. pașaul de călători, 200 cor. relut de cuartir și taxele statutare pentru cercetarea bolnavilor. Pe lângă acestea posibil se fie angajat și la fabrica de ferestre, cu onorar separat și se capete și de la guvern onorar de 600 cor, pentru curarea bolnavilor de trachomă. Cererile concursuale sunt a se trimite protopretorului Kertész în Huedin (Bánffy-Hunyad). De la concurenți se cere să dovedescă cu atestat cunoștința limbii române.

Monede de pe timpul Dacilor. În cursul unor săpături făcute în câmpul comunei Popești (în județul Râmnicul-Vâlcea în România) săpătorii au aflat un vas de lut, pln cu monede de argint din timpuri străvechi. Primarul și subprefectul județului, cărora s'a înștiințat cazul, au constatat apoi, că monedele sunt de pe timpul Dacilor. De tot au fost aflate 600 monede.

Din Hertegani, tractul Zarandului, ni-se scrie, că actualul învățătoriu de acolo, dl Avram Giurgiu, își dă toate silințele pentru a și împlini bine grăuna misiune ce o are, și încă cu bun succes, pentru-că locuitorii din comuna aceea au început să dea atențiunea cuvenită școlii și învățământului public, trimițându-și cu drag copiii la școală. Sporiul, în urma acestui îmbucurătoriu fapt, se vede destul de bine. Copiii cântă frumos în biserică, se pōrtă cuvințios pe stradă, ear' la maiatul ce l'a arangiat învățătoriu cu ei în luna Maiu, au pus în plină lumină îngrijirea și creșterea ce li-o dă învățătoriu lor. Au declamat cu ocaziunea această frumoșe poezii, au cântat cântări naționale, și au jucat și jocuri naționale, ear' învățătoriu a ținut o conferință foarte ins ructivă pentru popor, îndemându-l să jertăscă pentru școală, fiind-că școală și numai școală îi asigură viitoriu. Vorbierea și-a avut efectul dorit, pentru-că de la cei prezenți la maiat s'a încassat în pripă suma de preste 30 corone, în scopul de a se procura cărți și rechisite pe sêma elevilor de școală.

Concert jubilar în Lugoj. Reuniunile de cântări „Lira” din Lugoj, „Concordia” din Oravița, „Armonia” din Bocșa-mont. și Corurile gr.-cat. din Timișoara și Costeiu-lmare aranjază Duminecă (14 Iunie st. n.), din prilejul serbării jubileului de 50 ani al înființării diaceiei Lugojului, concert împreună cu petrecere de dans, în sala de vară a hotelului „Concordea” în Lugoj. Începutul la 8 ore sêra. Intrarea: 4 cor. (în rëndurile 1—3), 3 cor. (în rëndurile 4—8) 2 cor. (în rënduri 9—16) și 1 coronă locul de stat.

Natalia — tot cea de demult. Fosta regină a Serbiei, soția divorțată a răposatului rege Milan, care prin amestecul ei în politica țerii a cauzat atâtea necazuri, și care în urmă s'a papistăsit în Franca, nu și-a lăsat nici acum năravul. Ne mai fiind pe tron regal, de unde se dicteze, se amestecă acum în politica Franței, luând parte la adunările clericale și demonstrând contra politicii guvernului. Întrê altele, a luat parte nu demult la o adunare unde Fr. Coppée în un discurs politic ataca vehement regimul republican. Ședea în rëndurile prime și prin aplause și aprobări rostite s'o audă toți, urmăria discursul lui Coppée. În cele din urmă ziarele republicane, deosebi „Petite Republique” luând act de amestecul Nataliei în politica țerii fac observarea, că ar fi deja timpul, ca eventual pe cale polițială să se dea fostei regine a Serbiei să înțelgă, că ea e numai oșpe în Franca, ear' oșpele are și anumite datorințe față cu țera ospitaleră, întrê cari și datorința de a nu se amesteca în politica acelei țeri.

Vultur balcanic în Ungaria. Sêptemăna trecută un păzitoriu de pădure a vădut în hotarul comunei Mozerin (comit. Torontal) doi vulturi luptându se în vîzduh pe mōrte pe viață. Unul era vultur pescariu, celalalt însă o specie necunoscută păzitorului. După luptă îndelungată vulturul necunoscut a fost învins, și istovit de puteri a cădut jos. Ajutat de mai mulți lucrători de câmp păzitoriu l'a prins apoi și l'a vîndut notariului comunal. Paserea-colo însă nu voia să mănânce nimic din ce-i dădeau la notariul. Astfel notariul a dat'o unui vinătoriu bătrân, ca dōr' acela va și cu ce s'o hrăniască. Nici la noul stăpân însă nu a mîncat nimic, așa că în cele din urmă a murit de fōme. Dus apoi la institutul de preparațiune a lui Dr. Lendl, acolo s'a constatat că vulturul e de o specie c re preste tot nu se află în Ungaria, ci trăiește în părțile sudice, prin Asia-mică și Peninsula-balcanică. Numele științific îi e *Nisaetus fasciatus*.

Stimatului domn Albert Müller, Budapesta, V Vadsz utca 42/V. Crucea inventată de dta mi-a sosit, și te rog să primești cordiala mea mulțamită, deore-ce invențiunea dta a avut o îniriunță de tot bine-făcătoare asupra mea. Rog pe bunul Dzeu să te binecuvinteze pentru această. Cu distinsă stimă, Dirks Mátyás. Acesta epistolă a fost adresată inventatorului crucei duple electromagnetice nr. 86,967 R. B. și dovedește că de eminent ajută această cruce la vindecarea bolilor reumatice, la astmă, tuițuri de urechi, sgărçiri de inimă ș. a.

ECONOMIE.

Premii pentru lucrători industriali. Camera de comerț și industrie din Brașov aduce la cunoștința cercurilor interesate, că în urma dispoziției ministrului de comerț, în viitoriu se vor împărți an de an în total 100 diplome de distincțiune și premii în sumă de câte 100 corone acelor lucrători industriali din patrie, cari prin îndelungată și conștientioasă împlinire de serviciu se arată vrednici de distincțiune.

Pentru districtul camerei din Brașov se vin cinci astfel de premii. — De aceea patronii (dătătorii de lucru), și anume atât proprietarii de fabrici cât și ceilalți industriași din districtul camerei, care cuprinde comitatele Brașov, Târnava-mare, Sibiu și Făgăraș, sunt provocați să trimită camerei cel mult până în 30 Iunie a. c. n. lista acelor lucrători ai lor, pe cari îi află vrednici de o astfel de distincțiune, împreună cu date mai amănunțite, cari scot la ivelă calificațiunea respectivului.

Condițiunile ce se cer pentru obținerea distincțiunei sunt următoarele:

1. Să fie cetățen ungar.
2. Să fi fost într'una ocupat cu lucru activ industrial (portarii, visitiui, servitori de birou și aceia cari fac servicii de felii acesta nu pot fi împărțaiți cu o astfel de premiare).
3. Să fie ocupat cel puțin de 15 ani într'una cu lucrul industrial. (Anii de elev se pot calcula în timpul acesta; la acei lucrători, cari sunt ocupați cu lucruri industriale a căror eserciare se face numai în un anumit timp al anului — într-cât lucrătorul a fost ocupat într'una pe întrgă durată — timpul acela se socotește ca an întreg).
4. Lefa obicinuită sau câștigul anual, — socotit pe un an întreg — să nu trecă preste suma de 2000 cor.

Respectivul are să dovedescă prin documente demne de credemēt că întrunește aceste condițiuni, bună-ōră prin cartea de lucru s'au prin copie autenticată a conținutului acesteia. — Unul și același lucrător

pôte fi numai odată împărțait cu o astfel de distincțiune.

Pe basa înștiințării intrate, camera va așterne — după cum e prescriș — privitor la fie-care premiare (la olaltă 5), ce cade pentru cercul ei, trei propuneri ministrului de comerț, căruiu îi stă în drept să hotărăscă definitiv la împărțire.

Premiile vor fi distribuite întrê Crăciun și Anul-nou în calea presidiului camerei.

Subscrisul comitet își ia voie a atrage atențiunea industriașilor nostri asupra acestei înștiințări a camerei.

Comitetul „Reuniunii sodalilor români din Sibiu”.

Victor Tordășianu
president.

I. Apolzan
notariu.

Din public.)*

Dare de sêmă și mulțamită publică.

Pentru înfrumșetarea bisericii din Biertan au contribuit următorii credincioși, aflători în America:

Ioan Petri din Hundorf 2 dolari, Anica Petri 1 dolar, Saveta Barza din Biertan 1 dolar, Ieronim Petri, Florica Petri, Anica Petri, Safta Petri, Chifor Petri, George Curuf, Mihail Curuf, Ioan Curuf, Văsai Todor, Ila Mărcuș, Ioan Minca, Sivu Lup, Ilie Petri, Patrichie Petri, Stefan Petri, Anica Petri, Dionisie Văsai, Chira Văsai-Istina, fie-care câte 25 cenți, toți din Hundorf. Nicolae Voicu, Ioan Banciu, Ioan Precup, câte 25 cenți, din Fofeldea. Vasilie Coman, Mihail Ponciu, câte 25 cenți, Ioan Savu 10 cenți, toți din Hașfalău. Gherti Ignacz, Ioan Ponciu, Mihail Morariu, Nicolae Coman, câte 25 cenți, Ioan N. Coman, Boldogári József, Gergely János, câte 20 cenți, din Hașfalău. Ioan Coman, Ferencz Szabó, Nemet Mihály, câte 10 cenți, Nagy Elek, Nemet Lajos, câte 5 cenți, toți din Hașfalău. Nicolae Iliviciu, Costea Constantin, Dumitru Ursu, Nicolae Medrea, Ioan Todor, Iosif Brândușia, Ioan Dop, câte 25 cenți, Ambrosie Dâlbea 50 cenți, Aurel Tătar, Constantin Părâu, câte 20 cenți, toți din Daneș. Vasilie Sêrbu, Dumitru Udrea, Petru Sântea, Istrate Șancu, Stefan Nirec, 25 cenți, Demeter Ioan, Ioan Pășcaș, Biriș Vasilica, câte 10 cenți, Vasilica Bălgrăzan 25 cenți, Ioan Roman 10 cenți, Nonic Vișlariu, Nicolae Șancu, câte 20 cenți, toți din Ibașfalău. Maței Timar, Mihail Precup, câte 25 cenți, Pavel Văisean, George Neagu, Avram Vulcu, Ilarie Precup, Ioan Marta, câte 10 cenți, toți din Pianul-superior și inferior, și Pavel Opriș 10 cenți. Lazar Manta, Lazar Hofner, Stefan Moldovan, Zahar Hofner, Mihail Șoner, câte 25 cenți, din Sighișoara. Hotea Ioan 40 cenți, Nicolae Gligor, Silvestru Dârloșian, Ioan Dârloșian, câte 25 cenți. Ioan Duda 20 cenți, Ionița Aldea, Ioan Dângulea 15 cenți, din Ernea-Săsescă. Fleșier Zaharie, Nicolae Fleșier, Nicolae Gherman 25 cenți, Emilian Ispas 15 cenți, George Oprea 10 cenți, din Sfina. Ioan Morariu 25 cenți, Ioan Șerban 15 cenți, Nicolae Filip din Găinari, 25 cenți. Ioan Bucur, Lancerăm 15 cenți. Blăhu George, Alma 20 cenți, Martin Müller, Sântiōna 25 centi. Nonuț Pop, Sântiōna 25 cenți. Daniil Albu, Lancerăm 10 cenți. Mihail Kis, Feriház 15 cenți. Ioan Kis 15 cenți, Pavel Robu 25 cenți, Vasile Rotar, Șard 25 cenți. Victor Șerban, Lepindea 25 centi și Filon Holom 25 cenți. Rus Ioan 25 cenți, din Varulea, Iohan Veber 15 cenți. Bartolomeu din Șaeșiu 20 cenți. Ioan Stefan, Feleag 20 cenți. Răduț Bălgrăzan, Ibașfalău 25 cenți și Nicolae Maier, Ernea 25 cenți. Colectant: George Curufiu.

Prin credinciosul nostru George Gheaja apoi s'au colectat sumele următoare: George Gheaja din Biertan 2 dolari 25 cenți. Ioan Trântor din Str. Cârțioșoara 1 dolar 25 centi. George Oancea din Călnie 1 dolar. Zaharie Bena din Rêhău 25 cenți. Dumitru Dumitrașe din Sas Sebeș 25 cenți. Dumitru Ispasu din Daia-Româna 25 cenți. Vasilie Fulea din Rêhău 40 cenți. Vasilie Vulcu din Rêhău 25 cenți. Ioan Coman din Deal 25 cenți. Ioan Kăzan din Lancerăm 25 cenți. Augustin Kăzan din Lancerăm 25 cenți. Albu Nicolae din Șaros 25 cenți. Albu Nicolae al Culaii, din

*) Pentru cele cuprinse în rubrica această Redacția nu primește răspunderea.

Şaros 25 cenţi. Ilie Alămorian din Şeica-mică 50 cenţi. Simion Tălnian din Lăncrăm 10 cenţi. Ioan Păclăşanu din Sibişeni 10 cenţi. Ioan Bucur din Lăncrăm 40 cenţi. Nicolae Lupu din Ţapu 25 cenţi. Nicolae Adam din Pianul-de-jos 25 cenţi. Ioan Radu din Sas-Sebeş 25 cenţi. Stan Mărgăritan din Pianul-de-sus 15 cenţi. Emilian Ispas din Daia-Română 25 cenţi. George Simţion din Laz 50 cenţi. Vasile Miron din Aciliu 25 cenţi. Savu Miga din Pianul-de-jos 25 cenţi. George Babă din Romos 50 cenţi. Antonie Dragoiu din Aciliu 25 cenţi. Toma Todor din Ocna 25 cenţi. Ioan Balteşiu din Ocna 25 cenţi. Vasile Muleşiu din Aciliu 25 cenţi. Gligor Josan din Sibişeni 50 cenţi. Nicolae Coman din Lăncrăm 25 cenţi. Vasile Chirila din Lăncrăm 25 cenţi. Ioan Todor din Lăncrăm 25 cenţi. Ioan Olteanu din Ciōra 25 cenţi. Ioan Mariş din Aciliu 25 cenţi. Dumitru Gaston din Aciliu 25 cenţi. Luca Muntiu din Rēhău 25 cenţi. Dumitru Irimie din Rēhău 25 cenţi. Ioan N. Timariu din Pianul-de-jos 10 cenţi. Iacob Cristea din Aciliu 25 cenţi.

Cărora în numele credincioşilor gr. or. din Biertan le aducem şi pe calea publicităţii sincera noastră mulţămă, dorindu-le, ca părintele cel ceresc să-şi reverse darul cel sfânt preste toţi, şi îngerul Domnului să le fie povăţuitor în cursul călătoriei, pentru ca sănătoşi şi mulţămăi să-i revedem în patria noastră cât mai curând.

Biertan, 12/25 Maiu 1903.

Vasile Isailă
paroch gr. or.

FELIURIMI

Fete peţitoare. Pe când la noi datina e, că flăcăul peşteşte, ear' fata trebuie să stee şi să aştepte (cel mult dacă „mătuşile” peşesc pe sub mână, cu încunjur, pe sēma ei), pe alte locuri fetele peşesc. Astfel în *Burma* fata care vrea să se mărite pune în ferestă un şteart aprins. Flăcăul merge şi stinge şteartul. Dacă nu el e „alesul”, în sēra următoare fata aprinde de nou şteartul, până când vine să-l stingă cel dorit de ea. — În părţile sudice ale *Spaniei* fetele lucrătoare în fabricile de tutun au privilegiul de a-şi peţi însele pe „alesul” lor. A nume: trimite flăcăului un ciucur de mētasă verde. Dacă i-ăcăul e învoit, pune ciucurul la pălărie, ear' dacă nu-i trebuieşte peţitōrea, i retrimite ciucurul. — Fetele din *Andalusia* (în Spania) trimite flăcăului pogace. Acesta, dacă nu-i convine trimiţetōrea, i retrimite pogacea. — Aceeasi datinā e şi în unele ţinuturi ale Elveţiei. E interesant însă, că în aceste ţinuturi flăcăii consideră de păcat şi ruşine să-şi iee nevastă din alt sat. În schimb însă şi fetele numai pe sēma flăcăilor din satul lor — îşi coc pogacea.

Trei primejdii -- pentru femeile americane. În „clubul femeilor” din Chicago, domnişōra Grace Noble a ţinut săptămāna trecută o disertaţie despre primejdiile la cari mai mult sunt espuse femeile americane, zicēnd că cele mai mari primejdii sunt: *rachiul*, *bărbatul* şi *linguşirea*, de cari fetele şi nevestele ar trebui să se păziască din tōte puterile. — Ōre numai pentru americane să fie aşa?

Urîţenia femeilor engleze. Dintrē tōte femeile popōrelor culte dōr' femeile engleze au cel mai urît *teint* (colōrea şi fineţā peliţei de pe obraz). Numēroşi medici au cercetat după cauzele acestei apariţiuni, ajungēnd la rezultatul, că acēstā urîţenie nu e scādere firēscă (ināscutā), ci eflux al condiţiunilor de traiu, — de multe-ori fōrte contrare regulilor igienice. Prima dintrē cauzele urîţeniei *teint-ului* e *tea*. Nicāiri în lume nu se consumă atātā teā, câtā în Anglia; ear' tea face, ca peliţā obrazului să devinā gālbinie, pufāiōsă şi sbārcitā. Deosebi soiul de teā ce se consumă în Anglia. Işi mai stricā frumşēta obrazului femeile engleze şi prin faptul, că iau māncāriile în stare ferbinte, după cari beau imediat beuturā cāt se pōte de rece: otravā gata pentru stomach şi dinţi. Ear' la om cu stomach bolnav şi cu dinţi stricaţi, zadarnic vei căuta obraz rumen şi sănētos!

[86] 1—3

Concurs

Pentru ocuparea a trei posturi de **învēţatori** devenite vacante la şcolā nōstrā gr. or. din **Sadu** se escrie concurs cu termin de 30 zile de la prima publicare în „Telegraful Român”.

1. De la cei ce doresc a reflecta la vre-unul din acestea posturi se recere sē aibā 4 clase medii.

2. Doritorii de a ocupa unul din aceste posturi se vor presenta în vre-o Duminecă sau sērbătōre în bisericā spre a-şi arāta desteritate în cāntări şi tipic.

Emolumentele împreunate cu aceste posturi sunt:

I. Pentru fie-care, salariu anual de 600 cor., din alođiul comunal, ce se va solvi în rate lunare anticipative.

II. Cuartir natural în edificiul şcolēi şi lemnele necesare.

Dimitrie Bunea
paroch şi president.

Nr. 639.

Vēđut şi aflat în ordine.

Sibiu, 23 Maiu 1903.

Ioan Papiu
protopresb.

Nr. 181—1903.

[70] 3—3

Concurs

Pentru îndeplinirea postului vacant de **paroch** în parochia de clasa a III-a **Curtuiuş** prin acēstā se escrie concurs cu termin de 30 zile, computeate de la prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post de paroch sunt cele fasonate în cōla B. pentru întregirea venitelor preoţēsti de la stat.

Concurenţii sunt poţtiţi a-şi aşterne petiţiunile în termenul deschis, instruite conform legilor în vigōre, la subsemnatul oficiu protopresbiteral în Dej (Dés) şi a se presenta — după posibilitate — în vre-o Duminecă ori sērbătōre în bisericā acestei parochii pentru a cānta, respective a celebra şi cuvēnta.

Dej, 1 Maiu, 1903.

În conţelegere cu comitetul parochial.

Oficiul protopresbiteral al tractului gr. or. Dej.

Teodor Hermann
protopresbiter.

Nr. 323 1903.

[75] 2—3

Concurs

Pentru întregirea parochiei vacante **Andraşfalēu-romān** (Săcel), protopresbiteratul Sighişōrei, pe basa Veneratului ordin consistorial din 29 Maiu a. c. nr. 4554 bis. 1903, se escrie din nou concurs cu termin de 30 zile de la prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post de paroch sunt cele fasonate în cōla B. pentru întregirea venitelor preoţēsti de la stat.

Concurenţii vor avē sē şi aşternā petiţiunile în termenul deschis instruite conform legilor în vigōre, subsemnatului oficiu protopresbiteral, avēnd a se presenta înaintea alegētorilor în vre-o Duminecă sau sērbătōre pentru a cānta, respective a celebra şi cuvēnta.

Sighişōra, 6 Maiu 1903.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al tractului Sighişōra în conţelegere cu comitetul parochial concernent.

Dimitrie Moldovan
protopresb.

Nr. 25/903

[81] 2—3

Concurs

Pentru întregirea postului de **paroch** în parochia vacantă **Rotbav**, protopresbiteratul Braşovului, se escrie concurs cu termin de 30 de zile de la prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt cele fasonate în cōla B. pentru întregirea venitelor de la stat, despre cari venite concurenţii îşi pot lua informaţiuni de la comitetul parochial sau de la oficiul protopresbiteral.

Doritorii de a ocupa acest post au a-şi aşterne cererile lor instruite conform normelor în vigōre oficiului protopresbiteral în termenul indicat.

Concurenţii sē se presenteze în vre-o Duminecă sau sērbătōre în sfāntā bisericā spre a cānta respective a celebra.

Rotbav, din şedinţa comitetului parochial, ţinutā la 4 Maiu 1903.

George Radu
president.

George Fulca
notariu.

Nr. 443/903

Cu consensul subscrisului.

Braşov, în 17 Maiu 1903.

Vasile Voina
prot.

Nr. 68—1903

[80] 3—3

Concurs

Prin acēstā se publicā concurs pentru întregirea postului vacant de **paroch** în **Sānta-Maria-de-pētrā** din tractul Haţegului cu termin de 30 zile de la prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele în acēstā parochie de clasa a III-a sunt cele fasonate în cōla B. pentru întregirea venitelor de la stat.

Concurenţii sē-şi trimitā cererile instruite conform normelor în vigōre, subsemnatului oficiu protopresbiteral, şi sē se presenteze în comunā spre a-i cunōşte poporul.

Haţeg, în 17 Maiu 1903.

În conţelegere cu comitetul parochial.

Oficiul protopresbiteral al Haţegului.

Titu V. Gheaja
protopresbiter.

Nr. 280 1903.

[77] 3—3

Concurs

Pentru ocuparea postului de **paroch** în parochia **Sārācsēu** se escrie concurs cu termin de 30 zile de la prima publicare în acest jurnal.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt cele fasonate în cōla B. pentru întregirea venitelor preoţēsti de la stat.

Doritorii de a ocupa postul numit îşi vor aşterne — în termenul sus indicat — petiţiunile concursuale la subsemnatul oficiu protopresbiteral, avēnd a se presenta, înaintea de alegere, în bisericā din loc, spre a cānta, respective a celebra şi a cuvēnta.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al tractului Alba-Iulia, în conţelegere cu comitetul parochial.

Alba-Iulia, 8 Maiu 1903.

Ioan Teculescu
protopresbiter.

[73] 2—3

Concurs din oficiu.

În urma ordinului Preavenatului Consistoriu archidiececan, dto 27 Martiu a. c. nr. 3407 Şcol., se escrie concurs pentru ocuparea postului **învēţătoresc** din comuna **Teretel** cu termin de 30 zile de la prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele sunt:

Salariu anual de 600 cor. din repartiţiune, cuartir în edificiul şcolēi şi 1 stāngin de lemne.

Petenţii au a-şi aşterne în termenul deschis petiţiunile lor instruite conform normelor în vigōre subsemnatului oficiu protopresb. Brad, la 5 Maiu 1903.

Oficiul protopresb. gr. or. al Zarandului.

Vasile Damian
protopresbiter.

Nr. 288 bis.

[79] 2—3

Concurs

Pentru întregirea parochiei vacante de clasa a III-a **Masca** din protopresbiteratul Solnocului, pe basa Venerabilului ordin consistorial din 18 Martie 1903 nr. 2907 bis., se escrie de nou concurs cu termin de 30 de zile de la prima publicare în „Tel. Rom.”.

Emolumentele împreunate cu acest post de paroch sunt cele fasonate în cōla B. pentru întregirea venitelor preoţēsti de la stat.

Concurenţii vor avē sē-şi aşternā petiţiunile în termenul deschis, instruite conform legilor în vigōre subsemnatului oficiu protopresbiteral, avēnd a se presenta înaintea alegētorilor în vre-o Duminecă sau sērbătōre pentru a cānta resp. a celebra şi cuvēnta.

Cupşeni, în 11 Maiu 1903.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. al Solnocului în conţelegere cu comitetul parochial concernent.

S. Cupşa
protopresbiter.

Nr. 263/1903

[82] 2—3

Concurs

Pentru ocuparea postului de **paroch** **clasa primā**, în a doua parochie vacantă a **Breţcului**, tractul Treiscaunelor, pe baza concludului comitetului parochial din 11 Maiu 1903, se escrie concurs cu termin de 30 de zile de la prima publicare în „Tel. Rom.”.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt cele fasonate în cōla B. pentru completarea venitelor preoţēsti de la stat, despre cari venite concurenţii îşi pot lua informaţiuni de la subscrisul oficiu protopresbiteral.

Doritorii de a ocupa acest post, au a-şi aşterne cererile lor, instruite conform normelor în vigōre, subscrisului oficiu protopresbiteral în termenul fixat, avēnd a se presenta în vre-o Duminecă sau sērbătōre în bisericā, pentru a cānta, respective a servi şi predica.

Breţcu (Bereczk), 11 Maiu 1903.

În conţelegere cu comitetul parochial. Oficiul protopresbiteral gr.-or. al tractului Treiscaunelor.

Constantin Dimian
adm. protopresb.

Se primeşte un

candidat de avocat

pentru cancelaria advocaţială a dlui **Dr. Mátyás Lázár, Sibiu**, strada urezului nr. 22. [85] 2—3

Mare desfacere de marfă de spălat pentru vară!

Cretone, zefire de in, stofe batist colorate, in pentru haine, stofe batist elveţiane croşetate, noutăţi în bluse şi jupōne, delaine de lână curată de oie.

[67] 4—4

Fie-care sortă se află în carte separată de mustre.

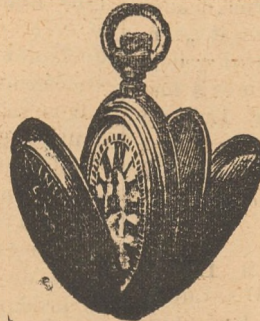
Stofe de vară de la 50 cr. până la 5 fl.

Mustre dela mai sus amintiţi articoli — gratis şi franco.

WEINER MÁTYÁS, magazin pentru mode de dame Budapesta, VI., Andrassy ut 3.

Important pentru fie-care om!

Desfacere totală cu preţul cel mai eftin, numai cu fl. 2-95 o garnitură admirabilă din 14 bucăţi preţioase, juvaericele etc.

Important pentru fie-care om!

1 orologiu de busunariu, anker remontoir de nickel, marca „System Roskopf Patent”, cu capace gravate frumos, regulator precis, 3 ani garanţie şi cutie.

1 Lanţ elegant panterat, suflat sau nickelat dimpreună cu acăţător sistem parisian.

1 ac de cravată aurit cu imitaţie de briliante.

1 păreche nasturi pentru manchetă aurii marca „Garantie”.

1 garnitură nasturi (botoni) aurii pentru gulere şi pepturi, constând din 5 bucăţi.

2 inele de aur cu pētrā elegantă.

1 oglindă de busunar în cutie.

Acestea 14 preţioase şi admirabile obiecte dimpreună cu orologiu remontoir anker se predau numai cu 2 fl. 95 cr. prin rambursare sau prin trimiterea înaintea a sumei la firma: **Brüder Hurviz**, casă de esport, **Krakau Stradom 17 (Oesterr.)**

Neconvenind a le returna în 8 zile primind banii înapoi fără ca cumpărătorul să fie cu ceva precursat. — Cataloge bogat ilustrate cu tot felul de juvaericele, se trimit gratis şi franco. [61] 6—10

Agenti se caută.